

जोरायल राजपत्र

जोरायल गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ५ संख्या १६ मिति: २०७८ फागुन २६

भाग- २

जोरायल गाउँपालिकाको सूचना

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ उपदफा (३) बमोजिम सर्वसाधारण जनताको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छः

महिला समूह, महिला समिति तथा निगरानी समूह गठन सञ्चालन एवं व्यवस्थापन गर्न बनेको कार्यविधि, २०७८

जोरायलगाउँपालिका

महिला समूह, महिला समिति तथा निगरानी समूह गठन सञ्चालन एवं व्यवस्थापन गर्न बनेको कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना :

समुदायमा बसोबास गर्ने महिलाहरूको सामाजिक, आर्थिक, राजनितिक एवं साँस्कृतिक पक्षहरूमा अधिकतम सहभागिता बढाउनुका साथै महिलाहरूलाई सशक्तिकरण गराउनका लागि निश्चित भौगोलिक क्षेत्रभित्र रहेका एक घर एक महिला सदस्य रहने गरी टोलस्तरमा महिला समूह गठन, सोहि महिला समूहबाट छनोट गरी टोलस्तरमा महिला समूहबाट छनोट गरी वडास्तरमा महिला समिति गठन तथा गाउँपालिका भरीका महिला समूह तथा समितिहरूको निगरानी एवं व्यवस्थापन गर्नका निमित्त गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको नेतृत्वमा गाउँपालिकास्तरीय एक निगरानी समूह गठन गरी उक्त समूहलाई व्यवस्थित गर्न जोरायल गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी जोरायल गाउँपालिकाले मिति २०७८/११/२५ मा यो कार्यविधि स्विकृत गरेको छ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यो कार्यविधिको नाम "महिला समूह, महिला समिति तथा निगरानी समूह सञ्चालन कार्यविधि, २०७८" रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- क) "अध्यक्ष" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
- ख) "उपाध्यक्ष" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
- ग) गाउँपालिका भन्नाले जोरायल गाउँपालिका सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद २

महिला समूहको गठन तथा उद्देश्य

३. महिला समूह, महिला समिति र निगरानी समूहको गठन : (१) महिला समूहको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) प्रत्येक घरबाट एक महिला सदस्य (एक घर एक महिला) रहने गरी टोलस्तरमा एक महिला समूह गठन हुनेछ,
 - ख) समूहमा सामूहिक भेलाबाट मनोनित गरी अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र आवश्यकता अनुसार ७ सदस्यहरू रहेको एक महिला समूहको कार्यसमिति गठन हुनेछ ।
- (२) महिला समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) सम्पूर्ण वडाका महिला समूहको निगरानी, परित्चालन, सुपरिवेक्षण तथा व्यवस्थापन गर्नका निम्ति गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको नेतृत्वमा गाउँपालिकास्तरिय निगरानी समूह गठन गर्नेछ ।
- ख) गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा प्रत्येक वडाको महिला समितिले सिफारीस गरेका मध्येबाट १/१ जना सदस्य, उपाध्यक्षबाट मनोनित दलित/जनजाति/विपन्न मध्येबाट २ जना सदस्य र गाउँपालिकाको महिला तथा बालबालिका हेर्ने कर्मचारी सदस्य सचिव रहने गरी १३ सदस्यीय समूह रहनेछ ।

४. उद्देश्य: महिला समूह गठन गर्नुका मुख्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार हुनेछन् :

- क) टोल, बस्तीस्तरमा विभिन्न निकायबाट प्रवाह हुने सेवामा उक्त टोलबासीका महिलाहरूको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने,
- ख) गाउँ समुदायदेखि स्थानिय स्तरमा हुने विभिन्न कार्यक्रमहरूमा महिलाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,

- ग) महिलालाई सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक लगायतका विषयमा जागरुक गराउँदै उनीहरूको हक अधिकारप्रति सचेत गराउने,
- घ) समाजमा विद्यमान लैंगिक असमानतालाई अन्तय गर्दै सामाजिक न्याय एवं समानता कायम गर्ने,
- ङ) समाजमा पछाडी परेका महिलाहरूलाई विभिन्न जनचेतनामुलक कार्यक्रममा सहभागि गराएर अगाडी बढ्न अभिप्रेरित गर्ने,
- च) विभिन्न सीपमूलक तालिमहरू सञ्चालन गरी आयआर्जनका क्षेत्रमा महिलालाई अगाडि बढाई आर्थिक रूपमा सबल हुन सहयोग गर्ने,
- छ) पिछडीएको क्षेत्रमा भईरहेका महिला हिंसा, घरेलु हिंसा तथा बाल श्रम जस्ता समस्याहरूबाट महिला तथा बालबालिकाहरूलाई जोगाउन सहयोग गर्ने,
- ज) समुदायस्तरमा आपसी सदभाव, समझदारी, समन्वय, मेलमिलाप एवं समताको भावना जागृत गराउने,
- झ) समाजका नीति निर्माण लागयत विकास निर्माणका कार्यमा महिलालाई अग्रसर गराउँदै बौद्धिक एवं आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउन सहयोग गर्ने ।

परिच्छेद ३

महिला समूहको दर्ता/सुचिकृत

४. दर्ता/सुचिकृत : (१) महिला समूहको दर्ता/सुचिकृत देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) महिला समूहको बैठकमा सर्वसम्मत निर्णय गराई सम्बन्धित गाउँपालिकाले अनुसुचि-१ बमोजिमको विधानमा टेकेर दर्ता/सुचिकृत गर्नेछ ।

- ख) महिला समूहलाई गाउँपालिकामा दर्ता/सुचिकृत गर्दा पेश गर्ने नमुना अनुसुचि-२मा उल्लेख गरिएको छ ।
- ग) महिला समूहबाट निर्णय गरी दर्ताको लागि निवेदन पेश गरेमा सम्बन्धित गाउँपालिकाले अनुसुचि-३ बमोजिमको महिला समूह दर्ता प्रमाण पत्र प्रदान गर्ने छ ।
- (२) महिला समूहले यस कार्यविधि बमोजिका उद्देश्य विपरीत कुनै काम गरेमा वा प्रचलित कानूनले गर्न नपाउने काम गरेमा गाउँपालिकाले महिला समूह दर्ता खारेज गर्न सक्नेछ । दर्ता खारेज भएपछि सो स्थानमा नयाँ महिला समूह गठन हुनेछ ।

परिच्छेद ४

महिला समूहका कार्यहरू

६. महिला समूह, महिला समिती तथा निगरानी समूहका कार्यहरू:

(१) महिला समूहको कामहरू देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) समाजमा आयोजित विभिन्न सामाजिक, राजनीतिक कार्यक्रमहरूमा महिलाको सहभागिता सुनिश्चितताको लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- ख) छाउपडी प्रथा, अन्धविश्वास, बाल विवाह, बहु विवाह, एच.आई.भी. /एड्स जस्ता सामाजिक समस्याको पहिचान गरी सुधारका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- ग) समाजमा हुने अन्याय, अत्याचार, विभिन्न घरेलु तथा महिला हिंसा विरुद्ध सामुहिक आवाज उठाउने,
- घ) महिला तथा बालबालिकाको हक अधिकारको सुनिश्चितता गर्ने,
- ङ) विभिन्न सामाजिक, आर्थिक तथा जनसरोकारका विषयहरूमा महिलाहरूलाई जागरुक गराउने,
- च) आफ्नो समुदायलाई वातावरण तथा बालमैत्री बनाउने खालका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,

- छ) समुदायमा महिलाहरूको सशक्तिकरण तथा विकासको लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त साधन स्रोतको उच्चतम् सदुपयोग गर्ने,
- ज) समुदायका महिलालाई आयआर्जनका क्षेत्रमा अगाडि बढाउन आवश्यक तालिमहरू प्रदान गर्ने,
- झ) टोल तथा गाउँ समाजका विभिन्न विकास निर्माणका कार्यहरूमा महिलाहरूको उच्चतम सहभागिता जनाउने ।

(२) महिला समितिका कार्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछन् :

- क) महिला समितिले वडास्थित समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- ख) गाउँपालिका र महिला समूहलाई जोड्ने पुलको कार्य गर्ने,
- ग) महिला समूहलाई आवश्यक सम्पूर्ण सहयोग गर्ने,
- घ) महिला समूहले गर्ने कार्यक्रमहरूमा सहभागिता जनाउने,
- ङ) गाउँपालिका तथा निगरानी समूहसँग आवश्यक सहकार्य गर्ने ।

(३) निगरानी समूहका कार्यहरू देहाय बमोजिमका हुनेछन् :

- क) गाउँपालिकासँग नियमित सम्पर्कमा रहने,
- ख) महिला समूह तथा महिला समितिको निरीक्षण एवं सुपरिवेक्षण गर्ने,
- ग) महिला समूहलाई विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि तालिम, जनचेतना तथा आवश्यक सहयोग गर्ने,
- घ) गाउँपालिका तथा विभिन्न संघसस्थाहरूबाट आएका तालिम, कार्यक्रम, सहयोगलाई महिला समूहहरू सम्म न्यायोचित ढङ्गले पुर्याउने तथा महिलाहरूको आवश्यकतालाई ध्यानमा राखि गाउँपालिका तथ सम्बन्धित निकायसँग सहकार्य गर्ने ।

परिच्छेद ५
महिला समूहको बैठक

७. महिला समूहकाझ बैठक : महिला समूहको बैठक व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) महिला समूहका सदस्यहरुको हित,सहयोग एवं समन्वयका लागि महिला समूहको बैठक महिनामा कम्तिमा १ पटकमा नघट्ने गरी बस्नेछ ।
- ख) समूहको बैठकमा वडामा रहेका महिला समितिका प्रतिनिधिहरु, सामाजिक परिचालक लगायत अन्य सरोकारवालाहरुलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद ६

८. आर्थिक व्यवस्थापन : समूहका आम्दानी, खर्च, नाफा, लेखा, लेखा परिक्षण लगायत आर्थिक व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :

(१) महिला समूहको आम्दानी

- क) विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु,विभिन्न सामुदायिक संस्था तथा व्यक्तिहरुबाट प्राप्त हुने सहायता र अनुदान ।
- ख) महिला समूहले आयमुलक कार्यहरु सञ्चालन गरी प्राप्त हुने आम्दानी ।
- ग) समूहको अन्य स्रोतबाट प्राप्त गरेको रकम ।

(२) खर्च

- क) समूहको प्रगती एवं विकासको लागि समितिको कोषको रकम निर्णयअनुसार खर्च हुनेछ ।
- ख) समूह सञ्चालन, व्यवस्थापन र लेखापरिक्षणका लागि गर्नुपर्ने खर्चहरु समूहको नीति बमोजिम खर्च हुनेछ ।

(३) नाफा

महिला समूहले आर्जन गरेको आम्दानीबाट खर्च कटाई बाँकी रहेको रकम समूहको नाफा मानिनेछ ।

(४) लेखा

क) कोषाध्यक्षले सबै प्रकारको नगदी तथा जिन्सी आम्दानी, सम्पूर्ण विकास खर्चको विवरण,समूहको सञ्चालन र व्यवस्थापनमा भएको प्रशासनीक खर्चहरूको स्पष्ट लेखा राख्नु पर्दछ ।

ख) कोषाध्यक्षले राखेको आम्दानी खर्चका हिसाब महिला समूहको बैठकमा पेश गर्नुपर्दछ ।

(५) लेखापरिक्षण

समूहको लेखापरिक्षण देहायबमोजिम हुनेछ :

क) लेखापरिक्षक नियुक्ति गर्दा गाउँपालिकालाई जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

ख) समूहले नियुक्ति गरेको लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्ष गराउनुपर्नेछ ।

ग) आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाले पनि समूहको आम्दानीको लेखापरीक्षण गर्न सक्नेछ ।

घ) समूहले आफ्नो वार्षिक लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन सम्बन्धित गाउँपालिकामा समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद ७

९. विविध

क) यो कार्यविधि प्रचलित नेपालको ऐन,नियमहरूसँग बाझिएमा बाझिएका बुदाँहरू स्वतः खारेज हुनेछन् ।

ख) यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्चन आएमा गाउँपालिकाको कार्यपालिकाको बैठकको निर्णयअनुसार फुकाईनेछ ।

अनुसूची १

दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित

१. प्रारम्भिक :

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यो विधानमहिला समूहको विधान हुनेछ ।
ख) यो समूहको नाम..... हुनेछ ।
ग) यो विधान महिला समूहको साधारण सभाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।
घ) यस समूहको कार्यालय मा रहनेछ ।
ङ) समूहको सिमाना देहाय बमोजिम हुनेछ ।
पूर्व,पश्चिम.....,
उत्तर.....,दक्षिण

२. परिभाषा :

विषय वा परिभाषाले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधानमा

- क) समूह भन्नाले महिला समूहलाई सम्झनुपर्दछ ।
ख) विधान भन्नाले महिला समूहको विधानलाई सम्झनुपर्दछ ।
ग) साधारण सभा भन्नाले समूहको साधारण सदस्यको भेला सम्झनुपर्दछ ।
घ) समिति भन्नाले महिला समूहको कार्यसमिति सम्झनुपर्दछ ।
ङ) बैठक भन्नाले समूहको संयुक्त वा छुट्टाछुट्टै बैठक सम्झनुपर्छ ।
च) पदाधिकारी भन्नाले कार्यसमितिका अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरूलाई जनाउँछ ।

३. संगठित समूह हुने :

- क) समूहको छुट्टाछुट्टै छाप हुनेछ । समितिले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट कार्य गर्न सक्नेछ ।

ख) समूहले चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न सक्नेछ । तर समूहले आफ्नो अचल सम्पत्ति विक्रि गर्न भने पाउने छैन । समूह विघटन भए सो समूहको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति गाउँपालिकामा हस्तान्तरण हुनेछ ।

४. समितिका उद्देश्यहरू :

समूहको सामुहिक, सामाजिक तथा आर्थिक विकासका लागि देहाय बमोजिमको उद्देश्य हुनेछ :

- क) सामुहिकस्तरमा सक्षम र दिगो स्वायत्त समूहको विकास गर्ने ।
- ख) समूहका व्यक्तिहरूको आयमा वृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरूको सञ्चालन गरी गरिबी न्युनिकरणमा मद्दत पुर्याउने ।
- ग) स्थानीय स्तरको विकास प्रक्रियालाई दिगो र आत्मनिर्भर बनाउन स्थानीयस्तरका व्यक्तिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा टेवा पुर्याउने ।
- घ) समूहलाई सहभागितात्मक योजना, अनुगमन र मुल्याङ्कन प्रक्रियामा सहभागि बनाउने ।

५. महिला समूहको कार्यसमितिको गठन :

महिला समूहको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) प्रत्येक घरबाट एक महिला सदस्य (एक घर एक महिला) रहने गरी टोलस्तरमा एक महिला समूह गठन गर्ने,
- ख) समूहमा उपस्थित भएका सदस्यहरूको सर्वसम्मत निर्णयबाट मनोनित गरी अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र आवश्यकता अनुसार ७ सदस्य रहेको एक महिला समूहको कार्यसमिति गठन हुनेछ । महिला समूह कार्यसमितिको कार्यकाल २ वर्षको हुनेछ । एकपटक अध्यक्ष, उपाध्यक्ष सचिव भएको व्यक्ति लगातार २ कार्यकाल भन्दा बढी अवधि एउटै पदमा बस्न पाउने छैन ।

६. समूहका कार्यहरु : महिला समूहका कार्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछन् :

- ❖ प्रत्येक टोलस्तरमा सम्भव भएसम्म सबै घरपरिवारका महिला सदस्य सहभागि भएको महिला समूहहरु गठन गर्ने,
- ❖ समूहका सदस्यहरुलाई उद्यमशीलता तर्फ गराउन आवश्यक पहल गर्ने तथा सोही बमोजिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- ❖ अन्धविश्वास, छाउपडी प्रथा, बाल विवाह, बहुविवाह, एच.आई.भी./एड्स जस्ता सामाजिक समस्याको पहिचान गरी सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- ❖ विभिन्न समाजिक, आर्थिक तथ जनसरोकारका विषयहरुमा महिलाहरुलाई जागरुक गराउने,
- ❖ आफ्नो समुदायलाई वातावरण तथ बालमैत्री बनाउनै खालका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,
- ❖ समुदायका महिलाहरुको सशक्तिकरण तथ विकासका लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त साधन स्रोतको उच्चतम सदुपयोग गर्ने,
- ❖ समुदायका महिलाहरुलाई आयआर्जनका क्षेत्रमा अगाडि बढाउन आवश्यक तालिमहरु प्रदान गर्ने,
- ❖ टोल तथ गाउँ समाजका विभिन्न विकास निर्माण कार्यहरुमा महिलाहरुको उच्चतम सहभागिता जनाउने ।

७. महिला समूहका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार

महिला समूहका पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

क) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- समूहको नियमित बैठक बोलाउने, बैठकको मिति, समय र स्थान तोक्ने ।
- बैठकको अध्यक्षता गरी बैठक संचालन गर्ने ।
- बैठका अनुशासनको पालन गर्न लगाउने र छलफलका विषयहरु टिपोट गर्ने वा गर्न लगाउने ।

- टलफल हुँदा सबैको विचार संकलन गर्ने र सर्वसम्मत निर्णय गर्न पहल गर्ने ।
- निर्णयहरू लागु गर्ने र गर्न लगाउने ।
- विकासको कार्यमा सबैलाई समेटेर नेतृत्व प्रदान गर्ने ।
- समूहले आर्जन /प्राप्त गरेको नगद वा जिन्सी सामानको सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने ।
- विशेष बैठकको आवश्यकता परेमा विधान बमोजिम बैठक बोलाउने ।
- कार्यविधि बमोजिम अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ख) समूहका सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- अध्यक्षको आदेशअनुसार बैठक बोलाउने ।
- एकतिहाई सदस्यले विशेष बैठकका लागि लिखित माग गरेमा विधान बमोजिम बैठक बोलाउने ।
- छलफलका प्रस्तावहरू संकलन गरी बैठकमा पेश गर्ने र बैठकको निर्णय लेखी प्रमाणित गराउने ।
- समितिको क्रियाकलापको बारेमा सदस्यहरूलाई जानकारी गराउने
- तोकिएका अन्य कार्य गर्ने ।

(ग) समूहको कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- समूहको आम्दानी र खर्चको विवरण तयार गर्ने ।
- खर्चको लेखापरिक्षण गराउने ।
- बैंक खाता संचालन गर्दा संयुक्त रूपमा खाता संचालन गर्ने ।
- समूहको नगद र जिन्सी सामानको जिम्मा लिई सुरक्षा गर्ने ।

(घ) समूका सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- गाउँपालिका वा गाउँपालिकासँग भएको साझेदारी पत्रमा उल्लेखित शर्तअनुसार गर्नुपर्ने कामहरू गर्ने ।
- समूहको हिसाब किताब जाँच गर्ने ।

- समूहका पदाधिकारीहरूले गरेको कामको मूल्याङ्कन नियमित रूपमा गर्ने ।
- आवश्यकताअनुसार समूह संचालनका लागि नीति, नियमहरू बनाउने र सो नियमहरू पालना भए नभएको हेर्ने ।
- सहभागितको लागि बोलाईएको कार्यक्रमहरूमा अनिवार्य सहभागिता हुने ।
- आवश्यकताअनुसार अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्षलाई सघाउने ।
- तोकिएको अन्य कार्य गर्ने ।

८. सदस्यता :

समितिमा सदस्यता देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) यस विधानको उद्देश्य बमोजिम समूहप्रति श्रद्धा र निष्ठा राखी विधानलाई स्वीकार गर्ने टोलको प्रत्येक घरधुरीका महिला सदस्य यस समूहको सदस्य हुनेछ ।
- ख) सदस्य बन्न इच्छुक नयाँ महिलालाई समूहले तोकेबमोजिम समूहमा दरखास्त दिएमा सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।

९. सदस्यता नरहने :

देहायको अवस्थामा सदस्य सहने छैन :

- क) सदस्यको मृत्यु भएमा,
- ख) सदस्यले दिएको सदस्यता परित्यागको लिखित निवेदन समूहले स्वीकृत गरेमा, तर समूहको निर्णयउपर चित्त नबुझेमा साधारणरभामा पेश गर्ने र साधारणसभाको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
- ग) सदस्यता नतिरेको वा समूहको निर्णय पालना नगरेमा समूहले निर्णय गरी सम्पूर्ण सदस्यलाई जानकारी गराएमा र
- घ) समूहलाई हानी नोक्सानी हुने कार्य गरेमा वा नैतिक पतन, आर्थिक अनियमितता वा भ्रष्टाचार गरेको अभियोग प्रमाणित भई सजाय पाएको कारण देखाई समूहले सदस्यबाट हटाउने निर्णय गरेमा ।
- ङ) नेपालको प्रचलित कानूनले निषेध गरेको कार्य गरेमा ।

१०. साधारणसभाको गठन र कार्यप्रणाली

साधारणसभाको गठन र कार्यप्रणाली देहाय बमोजिम हुनेछ :

- समूहको सम्पूर्ण सदस्यहरू रहेको एक साधारण सभा हुनेछ ।
- साधारण सभाको अध्यक्षता समूहको अध्यक्षले गर्नेछ । निजको अनुपस्थितिमा समूहको सचिव र निजको पनि अनुपस्थितिमा समूहको ज्येष्ठ नागरिक सदस्यले गर्नेछ ।
- साधारणसभा समूहको सर्वोच्च निकाय हुनेछ ।

११. साधारणसभाको काम, कर्तव्य र अधिकार

साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

- अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षले क्रमशः आ-आफ्नो क्षेत्रमा परेका कार्यसम्बन्धि वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने,
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- सबै सदस्यहरू भेला हुने,
- समूहको वधान संशोधन गर्ने,
- आवश्यकता अनुसार सल्लाहकार मनोनयन गर्ने,
- समूहको वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत गर्ने ।

१२. आर्थिक व्यवस्था

(क) समूहको देहाय बमोजिम आर्थिक स्रोत हुनेछ :

- सदस्यबाट प्राप्त शुल्क,
- सरकारी तथा गैरकारी संस्थाबाट प्राप्त अनुदान,
- समूहको क्रियाकलापका सिलसिलामा प्राप्त हुने आय वा पुरस्कार,
- अन्य आमदानी

(ख) प्रत्येक असार मसान्तमा लेखा तयार गरी परिक्षण पश्चात विवरण साधारण सभामा प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी समूहको हुनेछ ।

(ग) समूहको नाममा प्राप्त वा खरिद चल अचल सम्पत्तिको परिचालन र प्रयोग तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१३. कार्यसमिति वा पदाधिकारीहरूको राजीनामा

- क) समूहका सदस्यहरूले आफ्नो पदबाट राजीनामा दिन चाहेमा अध्यक्ष समक्ष दिन सक्नेछ ।
- ख) अध्यक्षले आफ्नो राजीनामा सचिव मार्फत समूहको बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ र सो उपर समूहले निर्णय गरेबमोजिम हुनेछ ।

१४. कार्यसमितिलाई अविश्वासको प्रस्ताव : कार्यसमितिका अध्यक्ष एवं पदाधिकारीहरू उपर अविश्वास लागे यथोचित कारण देखाइ समूहका ६० प्रतिशत सदस्यले विशेष साधारण सभा राखि अविश्वासको प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछ । अविश्वासको प्रस्ताव उपर छलफल गरी हुने निर्णयमा दुई तिहाई बहुमत आवश्यक पर्नेछ ।

१५. विविध

- क) विधान संशोधन गर्नुपर्ने भएमा कार्यसमितिले स्वीकृत गरेपछि साधारण सभामा पेश गरिनेछ । साधारण सभामा उपस्थित सदस्यहरूको दुई तिहाई बहुमतले विधान संशोधन हुनेछ ।
- ख) प्रचलित ऐन, नियमहरूसँग बाझिएका बुँदाहरू हदसम्म स्वतः खारेज हुनेछ ।

अनुसूची २

दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड(ख) सँग सम्बन्धीत
महिला समूहलाई गाउँपालिकामा दर्ता गर्ने निवेदनको नमूना
मिति :.....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु,
जोरायल गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रावतकट्टे, डोटी ।

विषय :- महिला समूह दर्ता सम्बन्धमा

प्रस्तुत विषय सम्बन्धमा यस जोरायल गाउँपालिका वडा नं.....को
.....टोलमा गठन गरीएको महिला समूहलाई यस
गाउँपालिकाको कार्यालयमा दर्ता/सूचिकृत गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु । यस
महिला समूहको क्षेत्र निम्न उल्लेखित किल्लाभित्र सिमित रहनेछ ।

पूर्व सिमाना

पश्चिम सिमाना.....

उत्तर सिमाना.....

दक्षिण सिमाना.....

निवेदक.....

महिला समूहको नाम.....

अध्यक्षको नाम.....

ठेगाना

अनुसूची ३

दफा ५ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित

जोरायल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रावतकट्टे, डोटी ।

प्रमाणपत्र

जोरायल गाउँपालिका वडा नं.....स्थितमा गठन भएको महिला समूहलाई यस कार्यालयमा मितिमा दर्ता गरि यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । यस गाउँपालिकाको शैक्षिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पुर्वाधार सुशासन, लैंगिक समानता, महिला विकास तथा सशक्तिकरण लगाएतका क्षेत्रमा यस महिला समूहको अर्थपूर्ण सहभागिताको अपेक्षाका साथै उत्तरोत्तर प्रगतीको शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।